

ὄρωπον, καὶ τὸν ψιττακὸν τῆς βασιλείσης τοῦ Σαβᾶ.

« Ἐν γένει, λέγει ὁ Τίτος-Αἰθίος, αἱ γυναῖκες εἶναι γλυκύτεραι πρὸς τοὺς ξένους, παρὰ πρὸς τοὺς οἰκειακούς. »

« Δὲν ὑπάρχει μετὰς τῶν γυναικῶν ἐκλογὴ, λέγει ὁ Πλαῦτος, διότι οὐδεμίαν αὐτῶν ἔχει ἀξίαν. »

Ὁ ἄγιος Χρυσόστομος, λέγει τι χειρότερον. Ὁ δὲ Σενέκας, ὁ φιλόσοφος, ἰσχυρίζεται ὅτι μόνη ἡ ἀσχημία περὶ μικρὰν τινα ἐγγίγνιν περὶ τῆς γυναικεῖας ἀρετῆς.

« Ἡ ἀφελαιότερα γυνή, λέγει ὁ Βραντῶμ, πωλεῖ καὶ ἀγοράζει τὸν πνευματικώτερον ἄνδρα, χωρὶς οὗτος καὶ νὰ τὸ ὑποπτευθῇ. »

« Πονηρὰ ἡ ἀλώπηξ, λέγει ἰσπανικὴ παροιμία, ἀλλὰ πονηρότερα τῆς ἀλώπεκος ἡ γυνή. »

Θελεῖς νὰ ὑπερσχύσῃ ἡ γνώμη σου; ἔλεγεν ἡ Κε Νέκκερ, θὰ τὸ κατορθώσῃ διὰ τῶν γυναικῶν. Αἱ γυναῖκες θὰ τὴν παραδεχθῶσιν ἀμέσως, διότι εἶναι ἀμαθεῖς, θὰ τὴν δικδώσωσιν ἀστραπηδόν, διότι εἶναι φλύαροι καὶ θὰ τὴν ὑποσηρίζωσιν ὅλαις δυνάμεσι, διότι εἶναι καθ' ὑπερβολὴν πείσμονες. »

« Ἡξεύρατε, κυρίαι μου, ἔλεγεν ἱεροκλήρυξ ἀπὸ τοῦ ἁμβωνος, διατί ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς ἐνεφανίσθη κατὰ πρῶτον εἰς γυναῖκας; διότι, γνωστῆς οὖσης τῆς πρὸς τὸ φλυαρεῖν τάσεώς των δὲν ἐδύνατο νὰ εὕρῃ καταλληλοτέρους κήρυκας τοῦ μυστηρίου, τὸ ὁποῖον ἐπεθύμει νὰ κατεστήσῃ πασίγνωστον. »

Καὶ ὅμως μεθ' ὅλον τὸν λυσσώδη καὶ ἄσπονδον πόλεμον τῶν ἀνδρῶν κατὰ τῶν γυναικῶν, ἡ ἐπιβρόχῃ τοῦ ἁσθενοῦς καὶ συνεσταλμένου τούτου φύλλου οὐδέποτε ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἐχάλασεν ἢ ἐσμικρύνθη.

(Ἐπεταί ἡ συνέχεια.)

Θ. **

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΤΗΣ ΧΡΥΣΑΛΛΙΔΟΣ.

Πρὸ τεσσάρων ἐτῶν δύο ἄνθρωποι ζῶντες μέχρι σήμερον, χάριτι θεῆς, συνέλαβον τὴν ἰδέαν νὰ κάμωσι καὶ αὐτοὶ κάτι τι, νὰ κυλίσωσι δηλαδὴ τὸν πῆλον των ἵνα μὴ φανῶσιν οὗτοι μόνοι ἀπρακτοῦντες ἐν μέσῳ τόσων δραστηρίως ἐργαζομένων ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τοῦ βαλκαντίου καὶ τῆς πατρίδος. Μετὰ πολλὰς δὲ σκέψεις καὶ συζητήσεις ἀπεφάσισαν νὰ ἐπιχειρήσωσι τὴν ἐκδοσιν περιοδικοῦ συγγράμματος ἐπαγωγῶς, τερπνῶς

καὶ ὠφελίμου, κολακευθέντες ὅτι ἡ ἐπιχειρήσις των αὕτη θὰ ἀναπληρώσῃ κενόν τι καὶ θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν διανοητικὴν μόρφωσιν τῆς μερίδος καὶ ἐκείνης τῶν ἀνθρώπων, τῶν μὴ ἀναγινωσκόντων βιβλία ἢ μὴ εὐπορούντων πρὸς σχηματισμὸν ποικίλης βιβλιοθήκης, καὶ ταυτοχρόνως πεποιθότες ὅτι οἱ ἀπανταχοῦ Ἕλληνες, θὰ σπεύσωσιν εἰς συνδρομὴν αὐτῶν καταβάλλοντες τὸν ὀβολὸν των. Ἰδίως δὲ ἠλπίζον ὅτι οἱ ὁμογενεῖς, οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κατοικοῦντες, θὰ ὑποστηρίξωσι μετὰ ζήλου τὴν ἐκδοσιν τοιοῦτου περιοδικοῦ συγγράμματος, οὗτινος ἡ τερπνὴ ἀνάγνωσις ἐδύνατο εἰς αὐτοὺς μὲν νὰ διατηρῇ, εἰς δὲ τὰ τέκνα των νὰ παρέχῃ εὐκολον τὴν γνώσιν τῆς πατρίδος Ἑλληνικῆς γλώσσης, τῆς τοσοῦτον δυστυχῶς παραμελουμένης ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐμπορευομένων!

Μὲ τοιαύτας λοιπὸν χρήστὰς ἐλπίδας εἶδε τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος ἡ καλὴ Χρυσάλλις, καὶ με τοιαῦτα χρυσᾶ ὄνειρα ἀναδέχθησαν αὐτὴν ἀπὸ τῆς κολυμβήθρας οἱ εὐπιστοὶ συντάκται τῆς. Ἐντούτοις μία φωνὴ γεροντικῇ, ἡ φωνὴ τῆς πείρας, ἐδόμβιζεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν, « Μὴ ἐπιχειρῆτε τοιαῦτα ἔργα φιλολογικὰ, μὴ τρέφεσθε μὲ χιμαῖρας· θὰ ναυαγήσητε... ὁ ῥωμῶς δὲν πληρῶνει συνδρομὴν καὶ ἐν γένει δὲν πληρῶνει χρῆν ἐὰν δὲν βιασθῇ ὑπὸ δικαστικοῦ κλητῆρος... » ἔλεγεν ἡ φωνή· ἀλλ' ἐλάλει εἰς ὦτα μὴ ἀκούοντων, διότι οἱ ἀγαθοὶ συντάκται τῆς Χρυσάλλιδος βεβακχευμένοι ὑπὸ φιλολογικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, εἶχον προλάβει ὅλα τὰ προφυλακτικὰ κατὰ τῆς φρονήσεως μέσα, καὶ ἐκλείσαν ἐρμητικῶς ἀμφοτέρω αὐτῶν τὰ ἀκουστικὰ ὄργανα.

Καὶ ἐπὶ τινι μὲν χρόνῳ τὰ πάντα ἐβαινον κατ' εὐχὴν, ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος τῶν φιλομουσῶν συνδρομητῶν ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐξαγκοῦτο, καὶ οἱ συντάκται τῆς Χρυσάλλιδος τρίβοντες εὐφροσύνως τὰς χεῖρας καὶ ἀπαριθμοῦντες μὲ ὀφθαλμούς ὑπὸ χαρᾶς ἀκτινοβολοῦντας τοὺς πολλοὺς συνδρομητὰς των, πρὸς δόκον ὅχι μόνον συμψήφισιν τῆς ἐτησίης δαπάνης ἀλλὰ καὶ ἄφθονα κέρδη. Ἐπαθον ὅμως, ὅτι συνεχῶς παθαίνουσιν οἱ σταφιδιοκτηματῖαι, οἵτινες ἐνῶ καταμετροῦσι τὸ πλῆθος τοῦ τρυγηθέντος καρποῦ καὶ ἐξ αὐτοῦ προοιωνίζονται πολλὰ καὶ καλὰ κέρδη, αἴφνης ὑετοῦ καὶ ὀμβροῦ ἐπεσχομένου, ἡ σταφὶς ἀπώλως καὶ μετ' αὐτῆς αἱ κερδολαεῖς ἐλπίδες ὥχοντο ἀπιοῦσαι, χρεὴ μόνον ἀφίνουσαι καὶ λύπην. Τοιοῦτό τι ἔπαθον καὶ οἱ ἐκδόται τῆς Χρυσάλλιδος, διότι ὅτε ἐζήτησαν παρὰ τῶν ἀξιοτίμων συνδρομητῶν τὴν

ἀπότισιν τῆς εὐτελοῦς συνδρομῆς των, ἤκουσαν παρά τινων μὲν τὸ « οὐκ ἂν λάβῃς παρά τοῦ μὴ δίδοτος » παρ' ἄλλων ἄλλας προτάσεις καὶ παρά των πλείστων παράτασιν τῆς περὶ πληρωμῆς προθεσμίας. Ἐνόμισαν κατ' ἀρχάς ὅτι δὲν ἤκουσαν καλῶς, ὅτι παρενόησαν τὰ γραφόμενα ὅθεν ἔστειλαν ἐκ νέου τὸν διανομέα, ἔγραψαν πάλιν πρὸς τοὺς ἐπιστάτας, προτρέποντες ἐκ δευτέρου αὐτοὺς νὰ μὴ παρμελήσωσι τὴν εἰσπραξίν καὶ ἀποστολὴν τῶν συνδρομῶν, ἀλλ' ὁ μὲν διανομεὺς πολλάκις ἐπέστρεψε μὲ χεῖρας κενὰς, τῶν δὲ Κυρίων ἐπιστατῶν αἱ ἀποκρίσεις ἐτελεύτων πάντοτε διὰ τῶν στερεοτύπων φράσεων « δυστυχῶς καὶ παρ' ἐλπίδα πολλοὶ τῶν ἐνταῦθα συνδρομητῶν δυστοποῦσιν εἰς τὴν ἀπότισιν τῆς συνδρομῆς των μνῆρια ὅσα προφασίζόμενοι, τινὲς δὲ καὶ ἀναισχυντῶς ὁλοτελῶς αὐτὴν ἀρροῦνται ».

Ταῦτοχρόνως σχεδὸν τὸ γραφεῖον τῆς Χρυσαλλίδος ἐκηρύχθη εἰς κατὰστασιν πολιορκίας. Τυπογραφικοὶ ἐργάται, χαρτοπῶλαι, ξυλογράφοι, διανομεῖς, ταχυδρομικοὶ ὑπάλληλοι, ὁμοθυμαδὸν ὅλοι περιεκύκλωσαν αὐτὸ, καὶ ἀπειλητικῇ φωνῇ ἀπήτουν τὴν πληρωμὴν των... Ψυχρὸς ἰδρὼς περιεχύθη τότε εἰς τὰ δαφροστεγῇ μέτωπα τῶν συντακτῶν τῆς Χρυσαλλίδος;—Τὰ χρειάσθησαν—ἀνεδίφησαν τὸ θησαυροφυλάκιον τῆς Χρυσαλλίδος—ἔχει χρήματα τὸ κεντρικὸν ταμεῖον; ἄλλα τόσα εἶχεν ἐκεῖνο.—Τὸ πρᾶγμα δὲν ἐπεδέχετο ἐντούτοις ἀναβολήν, καὶ οἱ καλοὶ σας ἐκδότης ἐπλήρωσαν... Πῶς ἐπλήρωσαν, αὐτοὶ τὸ ἠξεύρουσι καὶ οἱ πιστωταὶ των.

Πῶς λοιπὸν ἡ Χρυσαλλίς ἔζησε μέχρι τοῦδε, διατί τοσαῦτα παθόντες δὲν διέκοψαν τὴν ἐκδοσιν αὐτῆς εὐθὺς μετὰ τὴν λήξιν τοῦ πρώτου ἔτους; ἴσως τις ἐρωτήσῃ, εἶναι πιστευτὴ τοσαύτη αὐταπάρνησις, ἢ μάλλον μωρία, νὰ δαπανῶσι χωρὶς νὰ εἰσπράττωσι, νὰ κοποιάζωσι καὶ ἀντὶ ἄλλης ἀμοιβῆς νὰ χρεῶνται ἀδιαλείπτως;...

Καὶ ὅμως εἶναι ἀληθέστατον τὸ ἄλλως ἀπίστευτον τοῦτο, διότι οἱ ἐκδότης τῆς Χρυσαλλίδος ἦσαν ἐπίμονοι ὥς οἱ χάνοντες, διότι ἤλπιζον πάντοτε εἰς τὸ μέλλον, καὶ διότι προσεπάθουν νὰ διαψεύσωσι τὸ ῥητὸν « περιοδικὸν σύγγραμμα οὐ ζήσεται ἐν Ἑλλάδι »...

Τέσσαρα λοιπὸν ὅλα ἔτη ἠγωνίσθησαν ἐκπληροῦντες μέχρι κεραίας τὰς ὑποσχέσεις, τὰς ὑποχρεώσεις των, τέσσαρα ὅλα ἔτη ὑπέμειναν, τέσσαρα ὅλα ἔτη ἠνέχθησαν τὴν ἀναισχυντίαν τῶν δολίων ἐκείνων συνδρομητῶν, τῶν ἀπὸ μὲν εἰς

μῆνα καὶ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ἀναβαλλόντων τὴν ἀπότισιν τοῦ χρέους των, ἕως τοῦ τέλους ἐξηντηλήθη ἡ ὑπομονὴ αὐτῶν καὶ ἐπληθύνθησαν οἱ δανεισταὶ των ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης... Τότε ἀπεφάσισαν τῶν μὲν πονηρῶν τούτων συνδρομητῶν τὰ ὀνόματα νὰ δημοσιεύσωσι, καὶ θὰ δημοσιεύσωσιν ἀνυπερθέτως διὰ τοῦ προσεχοῦς φυλλαδίου τῆς Χρυσαλλίδος, αὐτῆς δὲ τῆς Χρυσαλλίδος τὴν ἐκδοσιν νὰ διακόψωσι, καὶ νὰ ἀσχοληθῶσιν εἰς τὸ κυνήγιον τῶν δυστροποῦντων συνδρομητῶν, μετεχειρίζομενοι ὡς θηρευτικοὺς κύνες τοὺς δικαστικοὺς κλητῆρας!

Ἴδου ποία εὐάρεστος διασκέδασις ἀπέμεινεν εἰς τοὺς ἐκδότης μετὰ τετραετεῖς πολυμόχθους ἀγῶνας!

Οὐχ ἦττον ἐπειδὴ τὴν περὶ διακοπῆς τῆς ἐκδόσεως τῆς Χρυσαλλίδος εἶδῃσιν ἤκουσαν πολλοὶ τῶν ἀληθῶς φιλομούσων μετὰ λύπης, καὶ προσεπάθησαν ν' ἀποτρέψωσι τοὺς ἐκδότης αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἀποφάσεώς των ταύτης, οὗτοι χαρίζομενοι εἰς τοὺς κυρίους ταύτους συνήνεσαν εἰς τὸ ν' ἀπευθύνωσιν, ἐσχάτην φοράν, τὴν ἀκόλουθον πρότασιν καὶ πρὸς τοὺς συνδρομητὰς τῆς Χρυσαλλίδος καὶ πρὸς ὅλους ἐν γένει τοὺς φιλαναγνώστας.

« Ὅσοι μὲν τῶν συνδρομητῶν τῆς Χρυσαλλίδος καθυστεροῦσι τὰς συνδρομὰς των νὰ τὰς ἐμβάσωσιν εὐθὺς, εἴτε ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν διεύθυνσιν, εἴτε διὰ τῶν σχετικῶν ἐπιστατῶν, ὅσοι δ' ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν συνδρομὴν των νὰ ὑπογράψωσι τὸ ἐνταῦθα ἐπισυνημμένον ὑποσχετικὸν ἔγγραφο, ὅτι, ἅμα τῇ παραλαβῇ τοῦ α' φυλλαδίου τοῦ πέμπτου ἔτους θὰ προκαταβάλωσι τὴν συνδρομὴν των. »

Θὰ γίνῃ μετὰ προθυμίας παραδεκτὴ ἡ πρότασις τῶν συντακτῶν τῆς Χρυσαλλίδος;... Τοῦτο θὰ τὸ ἀποδείξωσιν ὅσοι ἐντὸς τοῦ λήγοντος Δεκεμβρίου ἀποτίσωσι μὲν τὰς καθυστερουμένας συνδρομὰς, ἀποστείλωσι δὲ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν ὑπὸ ταινίαν ὑπογεγραμμένον τὸ ὑποσχετικὸν ἔγγραφο, καὶ μετὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ πρώτου φυλλαδίου τοῦ προσεχοῦς ἔτους ἐμβάσωσι τὴν συνδρομὴν των εἴτε εἰς χρήματα, εἴτε εἰς γραμματόσημα ἑλληνικά.

Οἱ συντάκται μάλιστα τῆς Χρυσαλλίδος ἵνα μὴ ὑπάρξῃ οὐδεμία πρόφασις ἐν τῷ μέλλοντι, ὑποβάλλονται καὶ εἰς ἄλλην θυσίαν ἐλαττοῦσι τὴν συνδρομὴν διὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι συνδρομητὰς ἀπὸ 16 εἰς 12 μόνον δραχμὰς καὶ ταύτας καθ' ἑξαμηνίαν προκαταβληθησομένας ἦτοι 6 δραχμὰς εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης ἑξαμηνίας! Τί ἄλλο δύνανται νὰ πράξωσι διὰ νὰ ἀποδείξωσιν ὅτι δὲν προσμένουσι κέρδη ἐκ τῆς Χρυσαλλίδος, ἀλλὰ μόνον συμπήφισιν τῶν ἐτησίων δαπανῶν των;

Τὸ προνόμιον τῆς καθ' ἑξαμηνίαν προπληρωμῆς χορηγεῖται καὶ εἰς τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ συνδρομητὰς.

Ἡ Διεύθυνσις τῆς Χρυσαλλίδος.